

MIS

MILJÖ OCH HÅLLBARHETS-
REVISORER I SVERIGE

MIS 30 ÅR -
LÄS OM VÅR
HISTORIA OCH
FUNDERINGAR
OM FRAMTIDENS
REVISIONER!

REVISIONER OCH
DATASKYDDSFÖR-
ORDNINGEN - VAD
SKA JAG TÄNKA PÅ?

MEDLEMSBLAD FÖR FÖRENINGEN MILJÖ- OCH
HÅLLBARHETSREVISORER I SVERIGE NR 4 2020. ÅRGÅNG 30.

Ordföranden har ordet

TEXT: HELENE CEDERTORN

Det börjar redan bli dags för en tillbakablick över år 2020. Något som tyvärr är omöjligt utan att nämna pandemin som haft en så påtaglig inverkan på allas våra liv, såväl yrkesmässigt som privat. Oavsett pandemin kan jag ändå se tydliga teman och hur MIS och dess revisorer hela tiden återkommer till vissa ämnen under året. Ord som livscykelanalys, cirkulär ekonomi och värdeskapande revisioner står högt på agendan. Jag tolkar det som att det finns en stark vilja och ambition att vara med och bidra till ett sundare samhällsbyggande, genom att påverka våra olika samhällsinstitutioner och företagande i en riktning som är mer

genomtänkt och hållbar. En påverkan som i grunden utgår från forskning och olika slags åtaganden genom relevanta standarder och målsättningar.

– Om nu sättet att påverka har förändrats till digitala revisioner och utbildningar på grund av pandemin, så är ju inte det i förlängningen negativt för de övergripande målen, även om det kan kännas frustrerande i stunden. Årsmötet 2020 med föreläsningar avseende bland annat livscykelanalyser och cirkulär ekonomi var det sista fysiska mötet som MIS haft. Under hela resterande året har alla styrelsemöten och utbildningar genomförts digitalt. Genomförda utbildningar på tema ”Värdeskapande

revisioner” och ”Hållbarhet och hållbarhetsrevisioner” har varit väldigt uppskattade av deltagarna, och visar att digitala utbildningar kan fungera mycket bra. Material från utbildningarna finns på MIS hemsida/medlemssidorna, som jag uppmanar er alla att besöka! Vi deltog också med en monter på den digitala mässan ”Hållbart Samhällsbyggande” den 24 november 2020 och planen är att delta i Miljöstrategidagarna den 9 mars 2021.

Med förhoppning att ni får en fin julhelg, och att vi får lite större möjligheter att ses i personliga möten under 2021, även att det digitala mötesalternativet tagit stora kliv framåt. ●

MIS digitala monter vid Hållbart Samhällsbyggande – en onlinekonferens under november 2020

MIS – en historisk överblick 1990–2020

TEXT: LARS-ERIK WESTERGREN

Jag konstaterade att MIS har verkat inom området Miljörevision i 30 år i år! Men låt oss börja från början ...

De första funderingarna på miljörevision kom redan 1987 när Sven Heurgren i en statlig utredning föreslog obligatoriska externa miljörevisioner.

Det blev inget av Sven Heurgrens förslag, men tanken på miljörevision slog rot. Begreppet började sprida sig och stora företag som Volvo och Perstorp började själva utveckla interna miljörevisioner.

Axel Wenblad och ytterligare några eldsjälar bildade MIS, en yrkesförening för interna och externa miljörevisorer och

konsulter. Axel Wenblad blev MIS förste ordförande. Därefter följde en rad ordförande som framgångsrikt vidareutvecklade MIS verksamhet till vad MIS är idag.

MIS Ordförande genom åren

1990 – Axel Wenblad
 1994 – Marja Widell
 1995 – Lena Seger
 1997 – Marie Berglund
 2000 – Gunnel Wisén
 2001 – Inge Horkeby
 2004 – Staffan Söderberg
 2005 – Torbjörn Brorson
 2014 – Anne Swartling
 2016 – Magnus Rignell
 2020 – Helene Cedertorn

Kort överblick över MIS verksamhet under 30 år

MIS medlemmar har sedan starten varit en blandning av stora och medelstora företag, konsulter samt offentliga organisationer. Under MIS 30-åriga verksamheten har den utvecklats från att omfatta Miljörevision till idag omfatta ett flertal revisionsområden som kan sammanfattas i begreppet Hållbarhetsrevision.

Några av de viktigaste händelserna/milstolparna för MIS verksamhet 1990-2020 är sammanfattade på nästa sida:

MIS är medlemsföreningen för alla som använder revision som verktyg för att bidra till hållbar utveckling.

Bland våra medlemmar finns bland annat externrevisorer, internrevisorer, hållbarhetschefer, kvalitets- och miljöchefer, miljö- och hållbarhetsstrateger/samordnare, konsulter, utbildare och alla andra som är intresserade av att bidra till hållbar utveckling.

Rollen som revisor

Som revisor behöver du ha goda kunskaper inom området som ska revideras och vara väl insatt i relevanta lagar och krav inom området.

Du behöver också vara duktig på att intervjua, behärska revisionsteknik, ha god social kompetens och ha förståelse för hur olika organisationer fungerar. Vid revision är det viktigt att följa angivna etiska regler såsom opartiskhet, noggrannhet, oberoende och sekretess.

MIS-godkänd revisor

En MIS-godkänd revisor erhåller ett diplom som bekräftar kompetens och uppfyllande av MIS-kriterierna såsom utbildning, erfarenheter och kompetensutveckling etc.

Du ska vara medlem i MIS och följa MIS etiska regler. Detaljerade krav samt ansökan finns på vår hemsida.

Medlemsförmåner

- medlemskap i en förening som bidrar till hållbar utveckling.
- ingå i ett nätverk med mycket engagerade revisorer.
- delta på utbildningar, seminarier och års-/höstmöte
- ta del av verktyg och metoder för effektiva revisioner.
- utveckla dig som revisor och förbättra din revisionsteknik.
- ta del av de senaste nyheterna inom miljö- och hållbarhetsrevision genom vår hemsida och vår tidning MISsvivet.
- möjlighet att bli MIS-godkänd revisor

Vem kan bli medlem?

MIS är en intresseförening och ett nätverk för externrevisorer, internrevisorer, revisionsledare och andra intresserade och är öppen för alla som vill främja föreningens syfte. På vår hemsida finns MIS stadgar samt mål och villkor som gäller för medlemskap. Som medlem i MIS får Du tillgång till ett aktivt nätverk med miljö- och hållbarhetsrevisorskollegor över hela Sverige. Medlemskapet är personligt och ansökan görs via vår hemsida.

Årsavgift: medlemsavgiften är 200 kronor och avdragsgill serviceavgift är 560 kr +moms, totalt 900 kr. Pensionär betalar endast medlemsavgift 150 kr/år och studerande har gratis medlemskap.

Viktiga händelserna och milstolpar inom MIS verksamhet 1990–2020

- Personcertifiering
- Återkommande utbildning och Höstmöten
- MIS erhåller Miljöpris (WWF) 50 000 kr
- Miljögodkänd revisor
- MIS-Godkända utbildningar sedan 2005
- Ändra till ISO-standard för miljöledningssystem (senaste revision 2015)
- Ledningens ansvar accentueras liksom livscykelanalyser och fokus på riskbedömning/intressenter
- Hållbarhetsredovisning – ökade krav
- De sociala och miljörelaterade aspekterna ska bli mer synliga och fler delar från årsredovisningen ska in i förvaltningsberättelsen
- Nationella miljö kvalitetsmålen blir fokus för miljörevision
- MIS verksamhetsområde breddats från enbart att omfatta Miljörevision till Hållbarhetsrevision (kvalitet, miljö, arbetsmiljö och socialt ansvarstagande)
- Missivet finns nu även i Digital version och ökat fokus på MIS hemsida och kommunikation via olika sociala medier
- MIS byter namn till *Miljö- och hållbarhetsrevisorer i Sverige* och MIS logga uppdateras 2017
- Agenda 2030 som världens länder någonsin antagit med fyra övergripande mål:
 - avskaffa extrem fattigdom
 - minska ojämlikheter och orättvisor i världen

- främja fred och rättvisa
- lösa klimatkrisen

Under de 30 år som MIS verkat från FN Miljökonferensen 1992 till dagens internationella överenskommelser såsom Agenda 2030 har fokus på miljöfrågorna varierat och därmed medfört både stimulans och olika utmaningar för MIS verksamhet. Miljörevision har dock hela tiden varit MIS bas som nu även breddats till att omfatta hållbarhetsrevision.

Vi inom MIS ser nu fram mot de kommande 30 årens utmaningar som minst lika spännande som de gångna 30 åren – där MIS kan spela en aktiv och viktig roll i att vidareutveckla hållbarhetsrevision som ett stöd för MIS medlemmar och företagens arbete för en hållbar framtid. ●

Intervju med en ny medlem

INTERVJU: MARIA HEDQVIST

Välkommen till MIS, Carina Kauppila, vad jobbar du med?

– Jag driver företaget Malmfältens BolagsKonsult AB, även kallat MBK. MBK är ett företag som anordnar och samordnar uppdragsutbildningar och erbjuder HMSQ-stöd till företag.

Min bakgrund är som ingenjör inom miljöteknik och jag har lång erfarenhet från gruv-, bygg- och anläggningsprojekt. Jag är en av få kvinnliga företagare som driver ett utbildningsföretag inom maskin- och kravutbildningar i Sverige. Utbildningsområdet som MBK erbjuder är mycket mer än bara maskin och truckutbildningar, vi erbjuder helhetslösningar till våra kunder och ser till helheten på företaget med hållbarhet, kvalitet, arbetsmiljö och ledarskap.

Tidigare har jag varit revisionsledare och genomfört många revisioner i både små och stora projekt. Det är ett av de roligaste och intressantaste arbeten som finns.

Just nu har jag valt att läsa en kurs i miljö- och kvalitetsrevision för att ”damma av mina gamla kunskaper” eftersom jag tycker att det är väldigt intressant och lärorikt.

Vilka är de viktigaste miljöfrågorna hos er?

– Nu känns det som att det viktigaste är transporter, rent vatten och resurshållning.

Hur hittade du MIS?

– Jag hittade information på nätet och läste där.

Vad vill du ha ut av ditt medlemskap?

–Få nätverk, ta del i vad andra jobbar med och hur, kunskap. Möjlighet att höja min kompetens.

Vad kan du bidra med?

– Jag har precis avslutat en uppdateringskurs i revision, men jag har arbetat i 20 år med miljö och arbetar mycket med arbetsmiljö och hållbarhet. Jag tycker

om att hålla föredrag och föreläsa om miljö och hållbarhet, men självklart kan jag även hjälpa till med revisioner.

Vilka miljöfrågor är viktigast för dig?

– Efter att ha arbetat i över 20 år med miljö känns det viktigt att vi börjar se helheten. Allt har en betydelse eller påverkan och därför känns det som att hållbarhet blivit väldigt viktigt. Viktiga ämnen: Konfliktmineraler, barnarbete och korruption. ●

Dataskyddsförordningen och revisioner – några funderingar

TEXT: HELENE CEDERTORN

Syftet med denna artikel är att belysa några grundläggande frågor att ställa sig inför en revision, för att säkerställa att olika slags uppgifter hanteras lagligt och korrekt. De viktigaste punkterna att tänka på:

1. Personuppgifter är ett vitt begrepp och omfattar även uppgifter som indirekt kan hänföras till en viss individ, oavsett om "nyckeln" finns hos en annan organisation än den som har uppgifterna.
2. Användning av personuppgifter vid en revision kräver att det finns en rättslig grund för behandlingen, och det eller de ändamål för vilka uppgifterna ursprungligen samlades in måste undersökas, så att användningen är förenlig med det ursprungliga ändamålet. Om så inte är fallet så måste det hanteras som en ny behandling, och de registrerade ska bland annat ges information i enlighet med dataskyddsförordningen. Registrerade har i vissa fall rätt att invända, något som den personuppgiftsansvariga måste hantera.
3. Samtycke är sällan en lämplig rättslig grund för behandling av personuppgifter i samband med en revision, utan stöd för behandlingen bör sökas i andra grunder som är acceptabla enligt dataskyddsförordningen. Om den rättsliga grunden är att utföra en uppgift av allmänt intresse eller myndighetsutövning så krävs stöd i unionsrätten eller svensk lokal lagstiftning, och vad det innebär belyses i denna artikel.
4. Det är viktigt att reda ut vilken roll en revisor har i ett visst sammanhang så att ansvarsfrågorna är tydliga:
 - a) Är revisorn en del av den personuppgiftsansvariges interna organisation i detta sammanhang? (Vilket kan vara fallet även om revisorn är en extern konsult.)
 - b) Är revisorn personuppgiftsbiträde åt den reviderade organisationen?
 - c) Är revisorn personuppgiftsansvarig?

Bakgrund

Det mesta vi gör i yrkeslivet medför att vi hanterar personuppgifter på ett eller annat sätt. Det är kanske inte så problematiskt numer, utan de flesta organisationer har skapat rutiner och processer för att hantera uppgifterna på ett någorlunda korrekt sätt, i vart fall när det gäller organisationens huvudsakliga verksamhet. Revision av en organisation eller dess verksamhet är ju vanligtvis inte en huvudsaklig verksamhet för organisationen, utan något som görs för att av olika skäl kvalitetssäkra den ordinarie eller huvudsakliga verksamheten. Det medför att det kan finnas en lite extra anledning att fundera på behandling av personuppgifter just i samband med olika slags revisioner. (I denna text använder jag begreppet "organisation" som ett samlingsbegrepp för olika strukturer såsom exempelvis myndigheter, föreningar, aktiebolag, enskilda firmor m.m.)

Vad är personuppgifter?

Först och främst gäller det att identifiera om personuppgifter överhuvudtaget hanteras i samband med revisionen.

Personuppgifter är ett vitt begrepp och omfattar all slags information som kan hänföras till en levande fysisk person. Det gäller även om uppgifter "avidentifierats", om det finns någon slags möjlighet att åter hänföra uppgifterna tillbaka till en viss person, oavsett om nyckeln finns hos någon annan än den som har uppgifterna. Det är då inte en avidentifiering, utan snarare en pseudonymisering, enligt dataskyddsförordningens terminologi. I de fall uppgifterna är så specifika så att det går att förstå vem uppgifterna rör, exempelvis uppgifter om en anställd i en viss ålder som arbetar med vissa arbetsuppgifter på ett visst företag, är det också att betrakta som personuppgifter.

Det betyder att det inte räcker att ta bort uppenbara identifikatorer såsom personnummer, namn och adress utan det kan krävas mer omfattande åtgärder för att påstå att något inte längre är personuppgifter. Oavsett så är givetvis pseudony-

misering och uppgiftsminimering bra för att höja säkerheten och minska risken för obehörig åtkomst, men det betyder inte att dataskyddsförordningens krav på legal grund för behandlingen och information till de registrerade m.m. sätts ur spel.

Ursprungliga ändamål sätter gränser för ytterligare behandling

Personuppgifter får bara samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål. Ändamålen måste vara tillräckligt specifika och konkreta så att de registrerade kan bedöma vad behandlingen kan innebära. Personuppgiftsbehandlingen ska ha en rättslig grund i dataskyddsförordningen och ske i enlighet med övrig tillämplig lagstiftning. De registrerade ska också erhålla information om behandlingen. Detta betyder att det behöver undersökas för vilka ändamål personuppgifter som ska användas i en revision ursprungligen samlats in, och om användning av uppgifterna är förenligt med ursprungliga ändamålet. Det måste således kontrolleras om den ursprungliga rättsliga grunden kan tillämpas och om de registrerade informerats om behandlingen.

- Om uppgifter exempelvis samlats in och behandlats för ändamålet att betala ut lön och hantera andra skyldigheter enligt ett anställningsavtal mellan den anställda och arbetsgivaren så är det tveksamt om uppgifterna får användas för att revidera verksamheten utifrån ett hållbarhetsperspektiv. I sådana fall är det fråga om en ny personuppgiftsbehandling med en ny rättslig grund, och det måste stämmas av så att den sker i enlighet med de grundläggande principerna, och att de registrerade informeras på ett korrekt sätt.

Rättsliga grunder som normalt sett kan tillämpas

Samtycke är sällan en lämplig grund för behandling av personuppgifter vid en revision, då samtycket måste vara frivilligt och jämlikt och kan återkallas av den registrerade när som helst. Särskilt när det gäller anställdas uppgifter är sällan kravet på frivillighet och jämlikhet uppfyllt.

Det betyder att privata företag och or-

ganisationer främst kan använda grunderna

- avtal,
- rättslig förpliktelse och
- intresseavvägning för behandling av personuppgifter.

Om intresseavvägning används som legal grund så har en registrerad rätt att invända, en invändning som den personuppgiftsansvarige då måste hantera. Myndigheter och andra inom offentlig verksamhet kan främst använda grunderna

- rättslig förpliktelse,
- uppgift av allmänt intresse eller myndighetsutövning och
- avtal för behandling av personuppgifter.

Myndigheter får inte använda sig av en intresseavvägning som legal grund för behandling av personuppgifter när de fullgör sina uppgifter. Om den rättsliga grunden är uppgift av allmänt intresse eller myndighetsutövning så krävs stöd i unionsrätten eller svensk lokal lagstiftning. Detta innebär inte att uppgiften måste framgå direkt av en författning. Uppgifter av allmänt intresse kan enligt svensk rätt även följa av beslut som har meddelats med stöd av lag eller annan författning. Till exempel kan en sådan uppgift tilldelas en statlig myndighet eller ett statligt bolag genom ett regeringsbeslut. Formuleringen omfattar även uppgifter som med stöd av kommunallagen lämnas till kommunala myndigheter och kommunala bolag genom beslut i fullmäktige (se Prop. 2017/18:105 sid 189 f.)

Om allmänintresse eller myndighetsutövning används som legal grund så har en registrerad rätt att invända mot behandlingen, en invändning som den personuppgiftsansvarige då måste hantera. Det finns även annan lagstiftning som kan ha betydelse för hur personuppgifter får behandlas i offentlig verksamhet, här är värt att nämna framförallt patientdatalagen som sätter strikta ramar för hantering av patientuppgifter.

Biträde eller inte

En fråga som alltid har varit svår, även under åren med personsuppgiftslagen, är gränsdragningen mellan att vara person-

uppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde. Det är viktigt att fastställa vem som har vilken roll för att tydliggöra olika ansvarsfrågor. Personuppgiftsansvarig är den som bestämmer varför och hur en behandling av personuppgifter ska ske (kallas ofta ändamål och medel). Om någon utanför en personuppgiftsansvarigs organisation eller företag behandlar personuppgifter för dennes räkning är det ett personuppgiftsbiträde, och då måste det tydliggöras i ett så kallat biträdesavtal vad som gäller.

I en situation där det finns legal grund för överföring av personuppgifter till en annan organisation, och den organisationen sedan själv bestämmer varför och hur behandling av uppgifterna ska ske, är det inte fråga om en biträdessituation. Då är den mottagande organisationen personuppgiftsansvarig och ska utifrån det perspektivet säkerställa dataskyddsförordningens samtliga krav i förhållande till de registrerades rättigheter (ex vis en bank som hanterar löneutbetalning till anställda).

En helt annan situation är den att en konsult arbetar för en organisation i organisationens egna system och under ledning av någon inom organisationen. I de fallen är det sannolikt inte fråga om en biträdessituation utan kan ses som en behandling som sker inom den personuppgiftsansvarigas organisation, varvid det bör räcka med ett sekretessavtal. (Läs mer om definitionerna i ”EDPS Guidelines on the concepts of controller, processor and joint controllership under Regulation (EU) 2018/1725”).

Slutsatser

Du kan behöva samråda med dataskyddsombudet eller annan ansvarig jurist på den organisationen du ska revidera för att säkerställa eventuell behandling av personuppgifter i samband med en revision hanteras korrekt och med rätt rättslig grund. Det är viktigt att ingångna avtal återspeglar det verkliga förhållandet så att ansvarsfördelningen är tydlig. Det är också viktigt att förstå vad som räknas som personuppgifter då begreppet är mycket omfattande och inbegriper uppgifter som kan spåras tillbaka till en levande individ, även om inte ”nyckeln” finns hos den organisation som har uppgifterna. ●

6. Hur exakt ska vi vara agående vikt? Får vi uppskatta?

Om våg saknas får vikt uppskattas så noggrant som möjligt. Enligt 4 § i NFS 2020:5 ska följande antecknas:

- i. typ av farligt avfall
- ii. vem som hanterar eller senast hanterade avfallet, vem avfallet transporteras från eller till, med uppgifter om:

- a) verksamhetsutövarens person- eller organisationsnummer eller, om sådant inte finns, verksamhetsutövarens nationella eller europeiska skatteregistreringsnummer,
- b) kommunkod, i fråga om farligt avfall som kommer direkt från hushåll, eller
- c) okänd, där uppgift saknas om avfallsproducent eller tidigare innehavare.

- iii. var avfallet producerats, plats som avfall transporteras från eller till och där det ska hanteras, med uppgifter om:

- a) adress eller geografisk punkt,

- b) land, för plats utanför Sverige, eller
- c) kommunkod, i fråga om farligt avfall som kommer direkt från hushåll eller där uppgift saknas om varifrån avfallet kommer.

- iv. Transportsätt (väg, – järnväg – sjö, etc.)

7. När ska verksamheten anteckna och när ska den rapportera?

Anteckningen görs av och hos den egna verksamheten i samband med hanteringen av det farliga avfallet, till exempel innan avfallet ska transporteras. Uppgifter som antecknas ska rapporteras till avfallsregistret senast två arbetsdagar efteråt (6 kap. 11 § avfallsförordningen).

I 7 § NFS 2020:5 finns kompletterande bestämmelser för de verksamheter som lämnar uppgifter till avfallsregistret enligt 6 kap. 11 § avfallsförordningen. Enligt paragrafen ska även följande uppgifter lämnas:

- i. verksamhetens namn,
- ii. kontaktuppgifter, och

- iii. person- eller organisationsnummer, eller om sådant inte finns, verksamhetsutövarens nationella eller europeiska skatteregistreringsnummer.

8. Hur går rapporteringen till? Den digitala lösningen omfattar både API och e-tjänst

Verksamhetsutövare kommer att kunna lämna uppgifter till avfallsregistret på två sätt. Antingen via en e-tjänst på Naturvårdsverkets hemsida, där uppgiftslämnaren identifierar sig genom e-legitimation. Eller via en så kallad API-lösning där verksamhetsutövaren anpassar sitt eget verksamhetssystem till Naturvårdsverkets avfallsregister.

9. Vad händer om min verksamhet inte rapporterar i det nya systemet?

Enligt nybestämmelse som gäller från 1 januari 2022 ska en miljösanktionsavgift betalas med 5000 kronor för överträdelse av 6 kap. 11 § avfallsförordningen genom att vara försenad med att till Naturvårdsverkets avfallsregister lämna de uppgifter som ska antecknas enligt 6 kap. 1–5 §§ i avfallsförordningen. ●

Några tankar om framtidens revision

TEXT: MARIA HEDQVIST

Det känns helt självklart, särskilt efter erfarenheterna nu under pandemin, att vi kommer fortsätta att utveckla och genomföra fler digitala revisioner som ett komplement till platsbesök. Att vi kommer fortsätta vara flexibla och prova nya arbetssätt, beroende på vad vi ska revidera.

Lika naturligt är det att revisioner bör vara tydligt värdeskapande för en organisation, så att de prioriteras och betraktas som en möjlighet till vidareutveckling. För att en revision ska vara värdeskapande bör kunden vara samskapare av värdet och resultat måste förmedlas på ett enkelt, tydligt och tillgängligt sätt. Värdet är när resultatet tas emot och faktiskt används. ●

Först då ges möjlighet till tydlig utveckling.

En framtida revisor bör därför förstå organisationens ambitionsnivå, men också ha en helhetssyn på frågeställningar från olika perspektiv utifrån såväl olika standarder som forskning. Då kan revisorn vara med och fortsätta utveckla revisioner till ”Hållbarhetsrevisioner” som gör verklig skillnad. Därutöver bör en framtida revisor tänka i effektivitet, där revisioner sker i team med olika kompetenser för att inte belasta verksamheten i onödan. Det kan också finnas vinster i att erbjuda ”revisionspaket” med kvalitets-, miljö-, arbetsmiljörevisioner, och kanske även andra delar såsom brand- och ekonomiska revisioner. ●

Nytt om ISO-standarder och vägledningar

TEXT: STEFAN LARSSON

För många organisationer ses ISO-standarderna för ledning av arbetsmiljö, kvalitet och miljö som speciellt viktiga, bland annat på grund av förväntningar från olika interna och externa intressenter, men också för att så många är certifierade mot dessa standarder. De tekniska kommittéerna som har hand om ISO 45001, ISO 9001 och ISO 14001 funderar nu på nästa revision av standarderna.

För kvalitet och miljö, där ledningssystemstandarderna publicerades 2015, handlar det om att bestämma hur omfattande revisionen ska vara och vad som ska vara i fokus. Arbete pågår kring vad som kallas "Future Challenges" som är områden där ISO 9001 respektive ISO 14001 bedöms behöva utvecklas. Det är upp till de som aktivt deltar i det nationella och internationella arbetet hur slutversionerna blir.

Inom ISO/TC 207, som har hand om ISO 14001, finns förslag på bland följande framtida utmaningar (fritt översatt av mig):

- Hur kan standarden bli mer värdeskapande för användare?
- MLS (miljöledningssystem) och miljöpåverkan i värdekedjan.

- Organisationens förutsättningar och "Change management".
- Organisationens kultur och förmåga.
- MLS implementering och utvärdering av efterlevnad

ISO/TC 176 har arbetat fram följande utmaningar för ISO 9001:

- Agility/förmåga att anpassa sig till förändring
- Cirkulär ekonomi
- Innovation
- Informationsaspekter (inklusive sociala medier)
- Demografisk förändring
- Relationsstyrning

I skrivande stund meddelas att ISO/TC 176 röstat mot att revidera ISO 9001. Det innebär dock inte att sista ordet är sagt om detta.

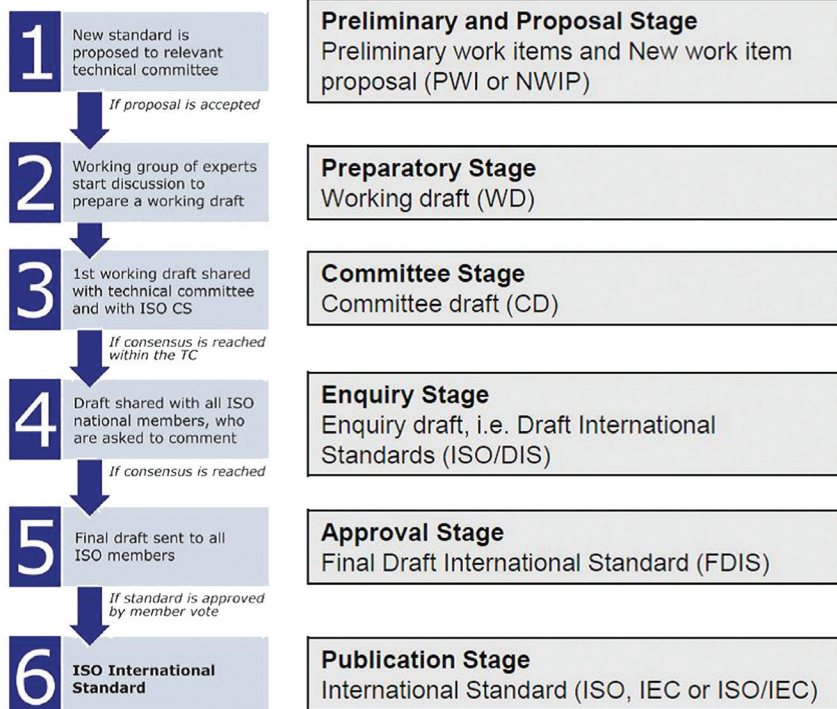
ISO/TC 283 som utvecklar standarder, handböcker och annat kring arbetsmiljöledning är trots att ISO 45001 är relativt ny (2018), redan igång och dis-

kuterar tidsplan för revision av standarden, då den fortfarande anses lite omogen och utvecklingsbar.

ISO:s tekniska kommittéer, som det finns fler än trehundra av, täcker in allt från miljöledning till fyrverkerier och sexleksaker! Den äldsta TC 1 har sedan 1947 sysslat med skruvgångor och den senast bildade är TC 323 för cirkulär ekonomi. Dessa kommittéer skriver inte bara kravstandarder utan ger också vägledning, och ISO ger ut handböcker av olika slag.

Som meddelats i föregående nummer av MISsivet har TC 283 arbetat på ett snabbspår med att ta fram en vägledning för säkert arbete under en pandemi. Detta arbete är nu i slutfasen och vägledningen har breddats till "preventing and managing infectious diseases". Den beräknas bli publicerad under 2021. Diskussioner pågår hur denna ska kopplas och synkroniseras med andra standardiseringsinitiativ i pandemins kölvatten. ●

ISO-PROCESSEN FÖR STANDARDER

Har du idéer om utbildningar som du tycker vi ska ordna, eller ämnen för vår tidning? Kanske du har ett ämne du kan skriva om? Hör av dig till MIS kansli!

G

Nu planeras för årsmötet 2021 där det kommer föreslås lite ändringar i stadgarna, bland annat för att göra det möjligt för företag att bli medlemmar. Ett "start-kit" för nya medlemmar är på gång, där styrelsen har åsikten att det ska vara i form av en generell överblick snarare än på detaljnivå. MIS ska inte konkurrera med medlemmarnas kompetensområden och dessutom kräver en detaljerad information löpande förvaltning i en omfattning som inte föreningen kan hantera. I övrigt pågår ett arbete med att ta fram en kompetensvägledning, som just nu diskuteras med SIS för att säkra att det inte uppkommer upphovsrättsliga problem. Håll också ögonen öppna efter en utbildning i värdeskapande revisioner som kommer under våren. Den utbildning som hölls på temat under hösten fick mycket positivt gensvar!

DATUM ATT NOTERA

- Styrelsemöte den 12 februari 2021
- Årsmöte den 21 april 2021 (planeras att hållas digitalt)

Ansvarig utgivare för MISsivet:

Magnus Rignell • Tel: 070-606 51 35 • e-post: magnus.rignell@inmedias.se

Redaktör:

Stefan Larsson, 6DS • tel: 076-839 20 20 • e-post: stefan.larsson@6ds.se

Redaktionsråd:

Mia Stenborg, Folk tandvården i Stockholms län AB • e-post: mia.stenborg@sll.se

Hege Richter Jonsen, VWR International AB • e-post: hegerichter@gmail.com

Adress:

MIS, c/o Inmedias • Hallonvägen 8 • 168 59 Bromma • tel: 070-606 51 35

e-post: kansli@miljorevisor.se

MIS hemsida: www.hallbarhetsrevisorer.se • Föreningens plusgiro: 41 77 887-9

CANEA
Consulting Group

Partners med MIS godkända utbildningar Canea var först ut med uppdaterad MIS utbildning i linje med nya ISO14001. Läs mer om godkännandet och Caneas kommande utbildningar på hemsidan www.canea.se